

Nom de l'assignatura: Geografia del turisme cultural

Titulació: Humanitats

Tipus d'assignatura: Optativa

Crèdits: 6

CONTINGUT

L'assignatura pretén oferir una breu exposició del que s'entén per Turisme cultural des del punt de vista geogràfic. Això implica, entre altres aspectes, la situació del turisme contemporani i les darreres tendències (o com s'inscriu el turisme cultural en aquestes), les àrees geogràfiques que "aposten" més fort per aquesta opció turística, estratègies de desenvolupament local a través del turisme cultural, la gestió del patrimoni i els recursos culturals, etc. Tanmateix, es pretén que aquestes qüestions, que es desplegaran d'una manera molt més concreta al llarg del curs, s'exemplifiquin en la mesura del possible, a partir de casos d'estudi propers a l'estudiant (catalans i espanyols). És per això que, malgrat no es necessiti un coneixement acurat de l'activitat turística en general, si convindria que l'estudiant tingués un cert domini pel que fa a coneixements geogràfics -que d'altra banda és aquesta una qüestió del que podríem dir "coneixements generals". Demés, com tothom, qui més qui menys ha fet turisme, de ben segur que podrà aplicar bona part de la seva pròpia experiència personal a aspectes a explicar a l'aula.

Val a dir també que és previst que una gran part dels materials explicats a l'aula estiguin disponibles a la plataforma del Campus Virtual, així com també d'altres que s'hi penjaran a títol complementari (articles de diaris, de revistes especialitzades, etc.). La tria d'aquesta opció respon al fet que la bona utilització d'aquesta eina virtual ha demostrat en cursos anteriors i/o en altres assignatures, uns resultats acadèmics força més òptims.

OBJECTIUS

- L'estudiant haurà de ser capaç d'entendre la realitat actual del turisme cultural general i del seu país, i veure com aquest turisme és una activitat en franca expansió, tant a nivell econòmic com de pràctica social.
- L'estudiant haurà de ser capaç de relacionar el concepte de desenvolupament local amb el creixement del turisme cultural, i entendre com aquest hi té un paper cabdal.
- L'estudiant haurà de ser capaç d'entendre els mecanismes més bàsics de la gestió de recursos culturals, la planificació territorial, i els impactes positius i negatius que se'n poden derivar, etc. No se li ha de demanar, però, que acabi sent un expert en desenvolupament de productes turístics culturals.
- L'estudiant haurà de ser capaç d'inserir els coneixements de l'assignatura dins la realitat catalana i espanyola, per ser aquestes dues les més properes.
- L'estudiant haurà de ser capaç de buscar pel web i altres fonts d'informació rellevants (hemeroteques, biblioteques, etc.) com per configurar una part del seu propi recull d'apunts, que a més, els servirà com a part de l'avaluació de l'assignatura.

TEMARI

El temari de l'assignatura es divideix en tres grans blocs, dos que podríem qualificar de més teòrics i un tercer amb un caràcter molt més pràctic. Els blocs són aquests:

- **Relació entre turisme, patrimoni i territori:** marc conceptual i contextual, tipus de recursos i modalitats turístiques, els impactes derivats i la relació del patrimoni i la cultura amb el desenvolupament endogen, etc.
- **Planificació estratègica i territorial:** estratègies de desenvolupament local a través del turisme, gestió de recursos patrimonials, elaboració de productes de turisme cultural, impactes del turisme cultural i mecanismes de correcció, etc.
- **Casos d'estudi:** estudi de casos concrets relacionats amb el turisme urbà i monumental, turisme de patrimoni industrial, la dinamització d'àrees rurals amb fons europeus, etc.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es contempla de la següent forma:

- Un **examen** (en data i hora publicada a la *Guia de l'estudiant*). Caldrà obtenir una puntuació de 5 (sobre 10) per fer promig amb l'altra part de l'avaluació. El seu pes en la nota final és d'un 60%.
- Un **treball obligatori** (les condicions del qual -tema, data de lliurament, etc.- ja s'explicitaran amb suficient temps d'antelació). El seu pes en la nota final és d'un 40%.
- La realització amb **caràcter voluntari** d'uns **exercicis** (al voltant de 4-5) que tindran un caràcter eminentment pràctic i sobre determinades qüestions exposades al temari. La seva no realització no suposarà cap penalització en la nota final però en canvi, sí es tindrà en compte de cara a una possible millora d'aquesta.

La no realització d'una d'aquestes dues parts comportarà que l'estudiant s'hagi de presentar a la segona convocatòria obligatòriament. És a dir, malgrat que existeix la possibilitat "matemàtica" que l'estudiant aprovi havent fet un examen perfecte, no serà així si no s'ha lliurat el treball dins el termini establert. D'altra banda **no** es contempla cap altre mecanisme d'avaluació (lectures, ressenyes, informes sobre possibles sortides, etc.).

TUTORIES INTEGRADES

Seguint l'esperit dels ECTS, s'ha previst que les tutories integrades serveixin per acabar de resoldre dubtes, qüestions, etc. sobre els continguts explicats a l'aula, i en cap cas han de ser concebudes per ampliar el temari, més enllà dels punts que aquest ja inclou. També cal considerar-les com una bona oportunitat de cara a una tutorització del treball a fer pels estudiants com a part de l'avaluació. En qualsevol cas, caldrà acabar de decidir al seu moment el tipus d'activitats incloses en aquest apartat, que estarà en funció del nombre final d'estudiants matriculats.

Finalment, s'ha de preveure també la possibilitat de fer algunes Tutories mitjançant el Campus Virtual.

BIBLIOGRAFIA

- Congrés de Turisme Cultural (2001): *Turisme cultural (Debats del Congrés de Turisme Cultural, SITC)*. Barcelona.
- LARA, F. i LÓPEZ-GUZMAN, T. J. (2004): "El turismo como motor de desarrollo económico en ciudades de patrimonio de la humanidad". *Pasos (Revista de Turismo y Patrimonio Cultural)*, vol. 2 (2), pp. 243-256.
- LORAN, M. (2005): "L'ús dels webs per a afavorir l'accés i l'increment de públic als museus: experiències dels museus nacionals britànics", *Digithum (Revista dels Estudis d'Humanitats i dels estudis de Llengües i Cultures de la UOC)*, 7 (consultable a <http://www.uoc.edu/digithum/7/dt/cat/loran.pdf>).
- PRATS, LI. (2003): "Patrimonio + turismo = ¿desarrollo?. *Pasos (Revista de Turismo y Patrimonio Cultural)*, vol. 1 (2), pp. 127-136.
- RUSSO, A. P. (2002): "The "vicious circle" of tourism development in heritage cities". *Annals of Tourism Research*, vol. 29 (1), pp. 165-182.
- SANTANA, A. (2003): "Patrimonios culturales y turistas: unos leen lo que otros miran (editorial)", *Pasos (Revista de Turismo y Patrimonio Cultural)*, vol. 1 (1), pp. 1-12.
- URRY, J. (1990). *The tourist gaze: Leisure and travel in contemporary societies*. Londres: Sage.
- VAN DER BERG, L. (i altres): *Urban tourism*. Aldershot: Avebury.
- VERA, F. (i altres): *Análisis territorial del turismo: una nueva geografía del turismo*. Barcelona: Ariel.